

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na osnovu člana 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17 od 13. 9. 2017. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 35/17), Zakonodavna komisija Skupštine Brčko distrikta BiH na 75. sjednici održanoj 7. 2. 2024. godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 24/04) s izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 1/05, 19/07 i 9/09).

Broj: 01.3-02-518/24
Brčko, 7. 2. 2024. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
ZAKONODAVNE KOMISIJE
Ljubiša Lukić

ZAKON
O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE
(PREČIŠĆENI TEKST)

I. OPĆE ODREDBE

Ciljevi zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta životne sredine, kao i kvalitet života;
- mjere i uslovi za upravljanje, očuvanje i racionalno korištenje prirodnih resursa;
- okvir pravnih mjera i institucija za očuvanje, zaštitu i poboljšanje zaštite životne sredine;
- finansiranje aktivnosti vezanih za životnu sredinu;
- poslovi i zadaci Distrikta predviđeni zakonom i podzakonskim aktima, te obaveze Distrikta.

Ovaj zakon ima za cilj:

- smanjeno korištenje, sprječavanje opterećivanja i zagađivanja životne sredine, sprječavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnovu oštećene životne sredine;
- zaštitu ljudskog zdravlja i poboljšanje uslova životne sredine za kvalitet života;
- očuvanje i zaštitu prirodnih resursa, racionalno korištenje resursa i takav način privrede kojim se osigurava obnova resursa;
- usklađenost drugih interesa Distrikta sa zahtjevima za zaštitu životne sredine;
- međunarodnu saradnju u zaštiti životne sredine;
- inicijative od javnosti i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu životne sredine;
- koordiniranje privrede i integriranje socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa zahtjevima zaštite okoline i
- uspostavu i razvoj institucija za zaštitu i očuvanje okoline.

Član 2

Odredbе ovog zakona odnose se na:

- sve elemente životne sredine (vazduh, vodu, zemljište, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađenu životnu sredinu);
- sve vidove aktivnosti koje imaju za svrhu korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na životnu sredinu tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja okoline, zagađuju životnu sredinu, ili imaju uticaj na životnu sredinu (poput buke, vibracija, radijacije nuklearne radijacije, otpad, itd.).

Ovim zakonom utvrđuju se prava i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koja obavljaju aktivnosti utvrđene ovim zakonom.

Ovim zakonom utvrđuju se zadaci iz oblasti životne sredine koji potiču iz međunarodnih konvencija, ukoliko se odredbama međunarodne konvencije ne nalaže drugačije.

Član 3

Svaka osoba ima pravo na zdravu i ekološki prihvatljivu životnu sredinu kao osnovno ustavno pravo.

Svako ljudsko biće ima pravo na život u životnoj sredini koja je podobna za zdravlje i blagostanje, stoga je lična i kolektivna obaveza da se zaštiti i poboljša životna sredina za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

II. DEFINICIJE

Član 4

U smislu ovog zakona, slijedeći izrazi znače:

- «najbolje raspoložive tehnologije» - najefektniji i najnapredniji stepen razvoja aktivnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za obezbjeđenje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprječavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u životnu sredinu u cjelini;
- «granične vrijednosti emisija» - propisom određen nivo koncentracije pojedinih zagađujućih materija u vazduhu»;
- «dozvola» - je pismena odluka kojom se odobrava gradnja i rad nekog postrojenja;
- «emisija» - direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u vazduh, vodu, zemljište;
- «životna sredina» - podrazumijeva komponente životne sredine, određene sisteme, procese, i strukturu životne sredine;

- «zainteresovana strana/vlada – fizičko lice s prebivalištem, odnosno boravištem ili pravno lice sa sjedištem na području uticaja, ili području koje će vjerovatno biti pod uticajem;
- «zainteresovana javnost» - označava javnost koja je pod uticajem ili će vjerovatno biti pod uticajem, ili koja ima interes u odlučivanju vezanom za zaštitu životne sredine bilo zbog lokacije projekta ili zbog prirode datog slučaja, nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine i ispunjavaju uslove;
- «zagađenost» - podrazumijeva direktno ili indirektno uvođenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstanci, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u vazduh, vodu, zemljište, koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitet života u životnoj sredini;
- «zaštita životne sredine» - podrazumijeva sve odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanje životne sredine, smanjenje ili otklanjanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;
- «značajna promjena» - promjena u radu postrojenja koja može imati značajan negativan uticaj na ljude i životnu sredinu. Značajnom promjenom se smatra bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijima propisanim podzakonskim aktima;
- «informacije o životnoj sredini» - bilo koja informacija u pisanoj, vizuelnoj, audio, elektronskoj ili bilo kojoj materijalnoj formi o stanju životne sredine, odnosno o komponentama životne sredine, a to su obavještenja o:
 - stanju elemenata životne sredine, kao što su vazduh i atmosfera, voda, zemljište, prostor i prirodna područja, biološki diverzitet njegove komponente, uključujući genetski modifikovane organizme i međudjelovanje ovih elemenata;
 - faktorima, kao što su supstance, energija, buka i radijacija, djelatnosti i administrativne mjere, sporazume o zaštiti životne sredine, politike, zakonodavstva, planove i programe, koji utiču ili postoji vjerovatnoća da će uticati na elemente životne sredine u okviru datog u alineji 1, i analizu troškova i korisnih efekata i druge ekonomske analize i pretpostavke koje se koriste u odlučivanju vezanom za zaštitu životne sredine;
 - stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, životnim uslovima, kulturnim dobrima i građevinama, u tolikoj mjeri u kojoj su ili bi mogli biti pod uticajem stanja elemenata životne sredine ili preko ovih elemenata pod uticajem faktora, djelatnosti ili mjera prethodno navedenih u alineji 2;
- «javnost» – fizička, pravna lica i njihova udruženja, organizacije ili grupacije;
- «komponente životne sredine» - zemljište, vazduh, voda, biosfera, kao i izgrađena (vještačka) životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora koji je uz to i sastavni dio životne sredine;
- «korištenje životne sredine» - znači djelatnost koja izaziva promjene u životnoj sredini, i način da se koristi životnom sredinom u cjelini, ili nekom njenom komponentom, kao prirodnim resursom ili ispuštajući supstance, odnosno energiju, u životnu sredinu ili komponentu životne sredine, a u okviru propisa koji uređuju oblast zaštite životne sredine;
- «nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine» - koje su registrovane na području Brčko distrikta;
- «nesreća većih razmjera/akcident» - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije usljed nekontrolisanih promjena nastalih tokom rada postrojenja koje predstavljaju ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, neposrednu ili odloženu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuju jednu ili više opasnih supstanci;
- «odgovorno lice» - fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontroliše postrojenje, odnosno u onim slučajevima za koje je utvrđeno zakonom, lice na koje je preneseno ovlaštenje odlučivanja o tehničkom funkcionisanju postrojenja;

- «opasnost» - unutrašnje svojstvo opasnih supstanci ili fizička situacija koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu;
- «opasna supstanca» - podrazumijeva supstancu, mješavinu supstanci ili preparat koji odgovara kriterijima koji su propisani podzakonskim aktom, koja je prisutna kao sirovina, proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- «opterećivanje životne sredine» - emisija supstanci ili energije u životnu sredinu;
- «projekat» - projektovanje i izvođenje svih radova, i ostale intervencije u prirodnom okruženju i prostoru, uključujući i one koje su vezane za korišćenje mineralnih resursa;
- «promjena u radu» - promjena u prirodi ili funkcionisanju ili proširenje postrojenja koje bi moglo imati posljedice po životnu sredinu;
- «procjena uticaja na životnu sredinu» - identifikacija, opisivanje i procjena (u konkretnom slučaju), na jedan odgovarajući način, u odnosu na svaki pojedinačni slučaj i u skladu sa članovima ovog poglavlja, direktan i indirektan uticaj nekog projekta na slijedeće elemente i faktore:
 - ljude, biljni i životinjski svijet,
 - zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž,
 - materijalna dobra i kulturno naslijeđe,
 - međudjelovanje faktora navedenih u pod tačkama jedan, dva i tri;
- «područje uticaja» - područje ili dio prostora gdje je izazvan stepen uticaja na životnu sredinu;
- koji je definisan zakonskim propisima, ili koji može nastati kao rezultat korišćenja životne sredine;
- «postrojenje» - mjesto na kojem se nalazi pogon ili jedan ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu ili gdje su prisutne opasne supstance;
- «prirodni resurs» - komponenta prirodne životne sredine, odnosno sastavni dio prirodne životne sredine koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještačku životnu sredinu;
- «rizik» - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;
- «standard kvaliteta životne sredine» - propisani zahtjevi za koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu u određenoj sredini ili određenom dijelu, kao što je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima, npr. koje se odnose na kvalitet vazduha ili vode;
- «skladištenje» - prisustvo neke količine opasnih supstanci radi skladištenja, odlaganja, radi čuvanja na sigurnom mjestu ili držanja na lageru;
- «uticaj na životnu sredinu» - promjene u životnoj sredini nastale korištenjem i opterećivanjem životne sredine;
- «biota» - skup svih bioloških (živih) organizama u biotičkoj sredini. Biotička sredina je sistem u kome pored fizičkih i hemijskih zakonitosti vladaju i specifične biološke zakonitosti.

III. NAČELA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Načela održivog razvoja

Član 5

Održivost životne sredine podrazumijeva očuvanje prirodnog blaga. Potrebno je voditi računa da stepen potrošnje obnovljivih materijala, vodenih i energentskih resursa, ne prevazilazi okvire u kojima prirodni sistemi mogu to nadomjestiti, te da stepen potrošnje neobnovljivih resursa ne prevazilazi okvir prema kojem se održivi resursi zamjenjuju.

Održivost životne sredine također podrazumijeva da stepen zagađujućih materija koje se emituju ne prevazilazi mogućnosti vazduha, vode, zemljišta da ih apsorbuju i izvrši preradu.

Održivost životne sredine podrazumijeva stalno očuvanje biološke raznolikosti, ljudskog zdravlja, te kvalitet vazduha, vode, i zemljišta prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i blagostanje ljudi, kao biljnog i životinjskog svijeta.

Načelo predostrožnosti i prevencije

Član 6

Kada prijete opasnost od stvarne i nepopravljive štete po životnu sredinu, nedostatak potpune naučne ispitivosti ne može se koristiti kao razlog za odgađanje preduzimanja nužnih mjera da bi se spriječila dalja šteta po životnu sredinu.

Korišćenje prirodnih resursa životne sredine se organizuje i obavlja na takav način da:

- rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korišćenja životne sredine,
- sprečava zagađivanje životne sredine,
- sprečava štetu po životnu sredinu.

Pri korišćenju prirodnih resursa životne sredine mora se poštovati načelo predostrožnosti, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente životne sredine; osim toga, i proizvodnja otpada mora se svesti na najmanju moguću mjeru, uz primjenu reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnog korišćenja prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije, primjenjuje se najbolje raspoložive tehnologije prilikom korištenja prirodnih resursa životne sredine.

Korisnik životne sredine koji izaziva opasnost po životnu sredinu, ili uzrokuje štetu po životnu sredinu, dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

Ukoliko je šteta nastala kao rezultat djelatnosti korisnika životne sredine, onda je korisnik dužan da ukloni i popravi štetu koja je nastala u životnoj sredini.

Načelo zamjene

Član 7

Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po životnu sredinu potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja predstavlja znatno manji rizik od opasnosti, čak i u slučaju da su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Zagađivanje životne sredine treba ograničiti na izvoru, na način propisan prethodnim stavom.

Načelo integralnog pristupa

Član 8

Zahtjevi za visok nivo zaštite životne sredine i poboljšanje kvaliteta životne sredine sastavni su dio politika koji imaju za cilj razvoj i unapređivanje životne sredine, a osiguravaju se u skladu s načelom održivog razvoja.

Svrha načela integralnog pristupa je srečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životnu sredinu u cjelini.

Načelo integralnog pristupa obuhvata:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim komponentama životne sredine kao rezultat djelovanja supstanci i aktivnosti (postojećih i novih);
- svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje općih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u životnoj sredini i
- primjenu svih mogućih mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životne sredine i mjera koje su usmjerene na izvore, kada su u pitanju emisije.

Načelo saradnje i podjele odgovornosti

Član 9

Krajnji cilj održivog razvoja postiže se kroz zajedničku saradnju i zajedničko djelovanje svih subjekata u cilju zaštite životne sredine na osnovu podijeljene odgovornosti. Obaveza saradnje i zajedničkog djelovanja odnosi se na sve faze postizanja ciljeva zaštite životne sredine.

Provedba ciljeva vezanih za životnu sredinu podstiče se preko nadležnih organa Brčko distrikta, međuentitetskom saradnjom, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i podrške u vezi sa zaštitom životne sredine, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

U nedostatku međunarodnih sporazuma, ciljevi zaštite životne sredine drugih zemalja koji se uzimaju u obzir su smanjenje prekograničnog zagađivanja ili postojanje takve opasnosti po životnu sredinu, kao i sprječavanje zagađivanja i izazivanja štete po životnu sredinu.

Učešće javnosti i pristup informacijama

Član 10

Pitanje zaštite životne sredine ostvaruje se putem učešća svih zainteresiranih građana, na određenom nivou. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojim raspolaže Distrikt, uključujući i informacije o opasnim materijama i aktivnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učešća u procesu donošenja odluka.

Nadležna odjeljena Vlade koja donose propise i koja se bave pitanjem zaštite životne sredine su dužni podsticati razvoj svijesti javnosti, kao i podsticati učešće javnosti u postupku donošenja propisa i odlučivanju, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti.

Mora se osigurati učešće javnosti u upravnom i sudskom postupku.

Načelo» zagađivač plaća»

Član 11

Zagađivač plaća troškove kontrole i prevencije od zagađenja, bez obzira da li su troškovi rezultat nametanja obaveze zbog emisija zagađenja, ili odgovarajući ekonomski mehanizam, ili obaveza proizišla iz propisa o smanjivanju zagađenosti životne sredine.

Korisnik životne sredine je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju uticaja na životnu sredinu.

IV. ZAŠTITA KOMPONENTI ŽIVOTNE SREDINE

Integrirana zaštita komponenti životne sredine

Član 12

Komponente životne sredine moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti životne sredine, uzevši u obzir njihove međuzavisne odnose. U skladu s tim utvrđuje se i način opterećivanja i korišćenja komponenti životne sredine.

Zaštita komponenti životne sredine podrazumijeva zaštitu kvaliteta, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.

Sveobuhvatnim pravilima uređuju se posebne oblasti zaštite i očuvanja komponenti životne sredine i zaštite od uticaja koji predstavljaju opasnost po životnu sredinu koji se donese u okviru posebnih zakonskih propisa.

Zaštita zemljišta

Član 13

Zaštita zemljišta obuhvata površinu i ispodpovršinske slojeve zemljišta, formacije stijena i minerala kao i njihove prirodne i prelazne oblike i procese.

Zaštita zemljišta obuhvata zaštitu produktiviteta, strukture, ravnoteže vode i vazduha, te biote zemljišta.

Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste djelatnosti i odlagati takve vrste materija koji ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese zemljišta i komponente životne sredine.

U toku, kao i prije sprovođenja projekata (izgradnje, eksploatacija ruda, itd.), mora se osigurati adekvatno razdvajanje i zaštita površinskog zemljišta, kao i korišćenje tog zemljišta, kao i korišćenje tog zemljišta kao poljoprivrednog zemljišta.

Korisnik takvog područja će osigurati obnovu tog područja prema utvrđenom planu, odnosno razvoj, nakon završetka djelatnosti koje uključuju korišćenje zemljišta, a tamo gdje postoje uslovi za to i ponovni razvoj - čak i ranije u toku samog korišćenja prirodnih resursa životne sredine ukoliko se to zahtijeva zakonskim propisima ili odlukom nadležnog odjeljenja.

Zaštita voda

Član 14

Zaštita voda obuhvata zaštitu izvorišta, površinskih i podzemnih voda, zaliha, regulisanje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu korita, obalnih područja kopnenih voda i akvafera.

Prirodan protok, struktura protoka, uslovi protoka, korito, obalna područja mogu se mijenjati samo uz osiguravanje očuvanja prirodne ravnoteže vodenih ekosistema i njihovog funkcionisanja.

Uslovi za ekstrakciju i korišćenje vode se propisuju za svaku vrstu vodenih resursa u skladu sa uslovima tog područja prema utvrđenim standardima za korišćenje. Posebnim propisima utvrđuje se redoslijed za ispunjavanje zahtjeva u vezi s vodama.

Vode se mogu koristiti i opterećivati, a otpadne vode i kanalizacija mogu se ispuštati u vode – uz primjenu odgovarajućeg tretmana – na način koji ne predstavlja opasnost za prirodne procese ili za obnovu kvaliteta i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prenos voda, vrši se na način koji ne utiče nepovoljno na rezerve, kvalitet i biotu voda iz kojih se vrši snabdijevanje ili u koje se vrši povrat, i koji ne predstavlja opasnost za njihovo samoprečišćavanje.

Planiranje zaštite voda, zaštita voda, zaštita voda i vodenih ekosistema, organizacija zaštite voda, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite voda su propisani posebnim Zakonom o zaštiti voda.

Zaštita vazduha

Član 15

Zaštita vazduha obuhvata zaštitu atmosfere u cjelosti, sa svim njenim procesima, te njene strukture i klimatskih obilježja.

Vazduh mora biti zaštićen od opterećenja bilo koje vrste vještačkih uticaja koja se vrše na vazduh ili na druge komponente životne sredine putem transmisija radioaktivnih, tečnih, gasovitih ili čvrstih materija ukoliko postoji opasnost da će štetno uticati na kvalitet vazduha ili se štetno odraziti na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje djelatnosti i uspostava postrojenja, kao i proizvodnja i korišćenje proizvoda, potrebno je preduzeti potrebne mjere kako bi stepen zagađujućih materija vazduha bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Planiranje zaštite vazduha, izvori emisija, zaštita vazduha, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite vazduha propisani su posebnim Zakonom o zaštiti vazduha.

Zaštita biosfere

Član 16

Zaštita biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa – uzevši u obzir i zaštitu prirodnih procesa unutar njihovih staništa – uzevši u obzir i zaštitu prirodnih procesa unutar njihovih staništa i prirodne ravnoteže, uz obezbjeđenje održivosti ekosistema.

Korišćenje biosfere može se vršiti na način koji ne narušava prirodne procese i uslove biodiverziteta, niti predstavlja opasnost za njegovu održivost.

Očuvanje izgrađene životne sredine

Član 17

Prostornim planovima određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama u određenom području zavisno od stepena opterećenja životne sredine i svrhe izgradnje unutar određenih dijelova na određenim lokacijama.

Obavljanje određenih djelatnosti u pojedinim zonama gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, može biti dozvoljena na način utvrđen posebnim zakonskim propisima u skladu s prirodom opterećivanja životne sredine, ukoliko su ispoštovani određeni propisi o zaštiti životne sredine.

Zelene površine, kao i pojas zaštitnih zona unutar Distrikta, uređuju se posebnim zakonskim propisima.

Opasne supstance i tehnologije

Član 18

Zaštita od štetnih uticaja opasnih supstanci obuhvata upotrebu svih prirodnih i vještačkih supstanci koje se koriste, proizvode ili distribuiraju od korisnika životne sredine u toku sprovođenja djelatnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvalitetu, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, isušive, podložne koroziji, izazivaju infekciju, ekotoksične, mutagene, kancerogene, ili iritirajuće, ili koje mogu izazvati takav uticaj u kontaktu s drugim supstancama.

Kada se upravlja opasnim supstancama ili u toku upotrebe – uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu, ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se preduzeti sve potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik opasnosti po životnu sredinu svodi na najniži stepen ili se sasvim eliminiše mogućnost takvih opasnosti, kako je to utvrđeno zakonskim propisima.

Kada se primjenjuju tehnologije koje mogu predstavljati opasnost od štete po životnu sredinu, mora se odrediti zaštitna oblast ili razdaljina shodno prirodi izvora opasnosti kako bi se umanjio rizik od opasnosti po životnu sredinu.

Otpad

Član 19

Zaštita od štetnog uticaja otpada na životnu sredinu obuhvata tretiranje svih vrsta supstanci i proizvoda – uključujući ambalažu i materijal za pakovanje tih supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Imalac otpada je dužan preduzeti adekvatne mjere za upravljanje otpadom i osigurati osnovne mjere u cilju sprječavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, ekstrakciju sirovina i moguće energije, te neškodljivo odlaganje.

Planiranje upravljanja otpadom, dozvole za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada, naknade šteta propisani su posebnim Zakonom o upravljanju otpadom.

Buka i vibracija

Član 20

Zaštita životne sredine od buke i vibracije obuhvata sve vrste zaštite od vještačkih proizvedenih emisija energije koje izazivaju štetne posljedice po zdravlje.

U okviru zaštite od buke, potrebno je primjenjivati tehničke i organizacione metode koje podstiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke, ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprečavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracije;
- naknadna zaštita u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Radijacija

Član 21

Zaštita od štetnih uticaja radijacije po životnu sredinu obuhvata zaštitu od vještačkih i prirodno proizvedene jonizacije i termalne radijacije.

V. INFORMISANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Sistem informisanja o životnoj sredini i prikupljanje informacija

Član 22

Vlada Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu „Vlada“) je obavezna da podzakonskim aktom uspostavi sistem informisanja o životnoj sredini i omogući sprovođenje monitoringa stanja

životne sredine, kao i aktivnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korišćenju i opterećenju.

Sistem informisanja se uspostavlja i organizuje na osnovu teritorijalne gustine naseljenosti na način:

- da je moguće utvrditi kvantitativne i kvalitativne promjene stanja životne sredine koje su nastale kao rezultat korišćenja, i porediti ih na međunarodnom nivou, na način da se procjenjuju zajedno sa socijalnim i ekonomskim podacima, kao i sa aspekta uticaja na zdravlje stanovništva;
- da uzroci uticaja na životnu sredinu biti utvrđeni sa zadovoljavajućom tačnošću, uključujući i detaljne prikaze koji su potrebni za određivanje uzročno – posljedične veze u odnosu na štetu;
- da se što je moguće prije može predvidjeti opasnost po životnu sredinu;
- mogu preduzimati mjere predviđene propisima i druge mjere od nadležnih odjeljenja Vlade;
- da se koristi u svrhu planiranja.

Član 23

Korisnici životne sredine su dužni da vrše mjerenje opterećenja i korišćenja životne sredine nastalo kao rezultat njihovih djelatnosti na način utvrđen ovim zakonom, odnosno da ih potvrde i evidentiraju u skladu s propisanim tehničkim mogućnostima, te omogućće pristup podacima nadležnom odjeljenju Vlade (u daljem tekstu: nadležno odjeljenje).

Upis podataka o životnoj sredini u druge registre

Član 24

Obim i vrsta stalne štete po životnu sredinu, utvrđeno odlukom nadležnog odjeljenja ili suda upisuje se u katastar nekretnina, briše se ukoliko institucija Brčko distrikta nadležna za ocjenu zakonitosti donese povodom pravnog lijeka suprotnu odluku.

Ako je odlukom suda utvrđena odgovornost za učinjenu štetu, takva odluka se po službenoj dužnosti dostavlja nadležnom odjeljenju i katastru nekretnina.

Na osnovu zahtjeva vlasnika nepokretnosti, odlukom nadležnog odjeljenja ili odlukom suda se utvrđuje prestanak ili smanjenje stepena prirodne zagađenosti životne sredine. Odluka se po službenoj dužnosti dostavlja katastru nekretnina radi brisanja izvršenog upisa.

Istraživanje u oblasti zaštite životne sredine i tehnički razvoj

Član 25

Izvršavanje obaveza koje se odnose na zaštitu životne sredine se unapređuje kroz razvoj nauke i tehnologije, organizaciju naučnog istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanje nalaza, kao i praktične primjene domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja životne sredine i razvoja zaštite životne sredine predmet je prioritetne podrške.

Edukacija, obuka i kultura u sferi zaštite životne sredine

Član 26

Svaki građanin ima pravo da stiče i unapređuje saznanja o životnoj sredini.

Širenje i unapređivanje saznanja o životnoj sredini su primarne obaveze nadležnog odjeljenja.

U toku ispunjavanja obaveze nadležno odjeljenje u sferi zaštite životne sredine, dužno je saradivati sa ostalim odjeljenjima, a u cilju osiguravanja stručne edukacije o životnoj sredini i da nastavi sa unapređivanjem znanja na trajnoj osnovi.

Član 27

Nadležno odjeljenje je dužno izvršiti obaveze iz prethodnog stava, u saradnji sa udruženjima za zaštitu životne sredine i nevladinim organizacijama koje angažuju javnost u zaštiti životne sredine.

Nadležno odjeljenje je dužno pružiti podršku obrazovnim institucijama, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli djelotvornije sprovesti svoje obrazovne aktivnosti i ukoliko je potrebno, dodijeliti raspoloživa finansijska sredstva.

Registar postrojenja i zagađivača

Član 28

Nadležno odjeljenje vodi registar postrojenja i zagađivača.

Registar sadrži slijedeće podatke o djelatnostima i postrojenjima koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu:

- ime odgovornog lica i adresu lokacije postrojenja,
- kratak opis aktivnosti, tehničkog procesa,
- relevantne podatke koji se tiču emisija, opasnih supstanci prisutnih u postrojenju, proizvodnja otpada, korišćenja resursa i energije,
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvola, promjena i sl.,
- podatke o kontroli, relevantnim rezultatima i preduzetim mjerama.

Aktivno pružanje informacija o zaštiti životne sredine

Član 29

Nadležno odjeljenje je obavezno davati informacije o životnoj sredini propisane podzakonskim aktima na transparentan način koristeći publikacije u štampanoj i elektronskoj formi koje su lahko dostupne javnosti kao i koristiti sredstva javnog informisanja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, bez obzira da li je ona prouzrokovana djelatnostima čovjeka ili prirodnim uzrocima, šef nadležnog odjeljenja će predstavnicima javnosti koja bi mogla biti ugrožena, odmah dostaviti sve podatke koje posjeduje odjeljenje i koji bi mogli omogućiti javnosti preduzimanje mjera za sprečavanje ili smanjenje štete koja proizilazi iz određene opasnosti.

VI. UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODOSE NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 30

Odredbama ovog zakona daje se mogućnost pristupa javnosti informacijama, mogućnost učestvovanja u odlučivanju i mogućnost pristupa pravdi o pitanjima vezanim za zaštitu

životne sredine bez obzira na državljanstvo, nacionalnost ili mjesto prebivališta, a za pravna lica bez obzira na prebivalište. Organ pred kojim se vodi postupak, u kojem učestvuje lice radi zaštite svojih prava propisanih ovim zakonom, dužan je osigurati da lice ne bude kažnjeno, gonjeno ili uznemiravano na bilo koji način zbog učešća u postupku.

Parnični, krivični, prekršajni postupak ili postupak vezan za radne odnose pokrenut radi naknade štete, kažnjavanja, gonjenja ili uznemiravanja lica koja su ostvarila svoje pravo na učešće javnosti se smatra nezakonitim.

Edukacija i kadrovsko jačanje

Član 31

Nadležno odjeljenje izrađuje godišnje obrazovne planove u oblasti zaštite životne sredine i postupa u skladu sa njim. Obrazovnim planovima za zaštitu životne sredine unapređuje se obrazovanje i svijest javnosti o zaštiti životne sredine u nastavnom i vannastavnom programu.

Obrazovni planovi sadrže podatke o tome kako se dolazi do pristupa informacijama, kako se učestvuje u odlučivanju i kako se dolazi do pristupa pravdi o pitanjima zaštite životne sredine.

Nadležno odjeljenje organizuje redovnu obuku nevladinih organizacija koje se bave pitanjima zaštite životne sredine.

Pristup informacijama o životnoj sredini

Član 32

Nadležno odjeljenje mora osigurati da informacije o životnoj sredini učini dostupnim javnosti, kao i kopije dokumentacije koja sadrži takva informacija.

Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini mora biti u pisanoj formi. Uz zahtjev se ne moraju navesti razlozi za traženu informaciju.

Odgovor na zahtjev mora biti u pisanoj formi, osim:

- ako je opravdano da nadležno odjeljenje dostavi tražene informacije u drugoj formi, s tim da postoji obaveza nadležnog odjeljenja da obrazloži razlog zbog kojeg se informacija dostavlja u drugoj formi, ili
- ukoliko je informacija dostupna javnosti u drugoj formi.

Informacija o životnoj sredini će biti stavljena na raspolaganje najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje informacija.

Član 33

Zahtjev za davanje informacija o životnoj sredini bit će odbijen:

- ukoliko nadležno odjeljenje ne posjeduje tražene informacije o životnoj sredini;
- ukoliko se zahtjev odnosi na informacije čiji sadržaj nije pripremljen, ili se odnosi na informaciju koja se tiče unutrašnjih odnosa Distrikta, a takve informacije su izuzete od davanja nekim drugim;

- ukoliko je informacija već adekvatno data predstavnicima nevladinih organizacija, štampe. U takvim slučajevima, nadležno odjeljenje će dati uputstva podnosiocu zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

Zahtjev za pristup informacijama o životnoj sredini može biti odbijen ukoliko bi objavljivanje datih informacija imalo štetan uticaj na:

- međunarodne odnose, odbranu ili opću sigurnost;
- tok pravde, pravo lica na zakonito suđenje i mogućnost organa da sprovedu krivičnu ili drugu istragu,
- povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije, gdje je takva povjerljivost zaštićena zakonom kako bi se zaštitili legitimni ekonomski interesi. U ovom okviru, informacije o emisijama koje su bitne za zaštitu životne sredine ne smiju se otkrivati;
- prava intelektualne svojine;
- povjerljivost ličnih podataka ili dokumente koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti gdje je ta povjerljivost predviđena zakonom;
- interes trećeg lica koje je osiguralo tražene informacije a da na to nije bilo obavezno i ukoliko to lice ne da saglasnost za otkrivanje datog materijala;
- životnu sredinu na koju se informacije odnose, kao što su mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

Ako se odbija pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, osnov za odbijanje će se kratko obrazložiti uzimajući u obzir da objavljivanje informacija nije od javnog interesa.

Ako nadležno odjeljenje ne posjeduje tražene informacije dužno je u najkraćem roku, a najkasnije u roku od 8 dana, da o tome obavijesti podnosioca zahtjeva. Rok za davanje informacija računa se od dana kada je podnosilac zahtjeva podnio zahtjev za pristup informaciji nadležnom odjeljenju koji je zahtjev proslijedio.

Nadležno odjeljenje će odobriti pristup informaciji o životnoj sredini ako se takva informacija može izdvojiti od informacija koje su izuzete od objavljivanja propisanih stavom u alineji 3 i stavom 2 ovog člana.

Ako se odbije pristup informaciji, nadležno odjeljenje će u pisanoj formi obavijestiti podnosioca zahtjeva o odbijanju pristupa informaciji u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informaciji. Rok se može produžiti za još osam dana zbog složenosti informacije, s tim da će podnosilac zahtjeva biti obaviješten o razlozima produženja.

Takse za pružanje informacija

Član 34

Nadležno odjeljenje može odlukom propisati taksu za davanje informacija.

Za slučajeve u kojima mora da sprovede istraživanje ili neke druge aktivnosti na koje nije obavezan zakonom, propisat će se poseban iznos takse.

Nadležno odjeljenje koje nemjerava da uvede takse za davanje informacija stavit će na uvid podnosiocima zahtjeva cjenovnik sa iznosima taksi koje mogu biti uvedene.

Učešće javnosti u odlukama o posebnim djelatnostima.

Član 35

Nadležno odjeljenje će osigurati učešće javnosti u:

- postupcima procjene projekata na životnu sredinu (poglavlje IX ovog zakona),

- postupcima izdavanja ekoloških dozvola za postrojenja koja prelaze pragove propisane podzakonskim aktom.

Nadležno odjeljenje će primijeniti odredbe ovog člana i na odluke o predloženim djelatnostima koje nisu navedene u članu 1 i koje mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu.

Nadležno odjeljenje može odlučiti da se neće primijeniti odredba ovog zakona, ukoliko bi pristup traženoj informaciji imao štetan uticaj na odbranu zemlje.

Nakon pokretanja upravnog postupka, zainteresovana javnost će biti obaviještena putem sredstava javnog informisanja o slijedećem:

- predloženim aktivnostima/djelatnostima i zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole kome će biti donesena odluka, između ostalog o:
 - nadležnom odjeljenju koje je odgovorno za donošenje odluke,
 - predviđenom postupku, uključujući dostupne informacije o:
 - pokretanju postupka,
 - mogućnosti za učešće javnosti,
 - vremenu i mjestu predviđene javne rasprave;
 - nadležnom odjeljenju od kojih se mogu dobiti bitne informacije i kod kojih javnost može izvršiti pristup bitnim informacijama,
 - nadležnom odjeljenju kome se mogu podnijeti primjedbe i pitanja kao i vremenski rok za podnošenje primjedbi ili pitanja, i
 - o stanju životne sredine,
 - činjenice da je data djelatnost entiteta ili prekograničnom postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

Zainteresovana javnost će biti obaviještena prije o vremenu početka postupka izvođenja dokaza. Obavještenje će sadržavati upozorenje da se u roku od 30 dana obavješćavanja moraju podnijeti dokazi i činjenice koje se tiču datog slučaja.

Nadležno odjeljenje će, gdje je to moguće, podsticati podnosiocima zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole prije nego što se taj zahtjev podnese.

Informacije koje se daju po zahtjevu

Član 36

U pokrenutim postupcima, nadležno odjeljenje će na zahtjev zainteresovane javnosti, u najkraćem vremenskom roku, omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su bitne za donošenje odluke, tj. informacije koje su dostupne u vrijeme postupka učešća javnosti, što ne utiče na pravo da se odbije objavljivanje određenih informacija. Ove tražene informacije će sadržavati slijedeće:

- opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene aktivnosti/djelatnosti i uključujući procjenu očekivanih rezidijuma/taloga i emisija;
- opis značajnih uticaja predložene djelatnosti na životnu sredinu;

- opis mjera koje su predviđene za sprječavanje ili smanjenje tih uticaja uključujući osnove alternativnih rješenja proučenih od podnosioca zahtjeva i
- osnovne izvještaje i stručna mišljenja koje je pripremila nadležno odjeljenje.

Zainteresovana javnost može, u roku od 30 dana od dobijanja informacija iz stava 1 ovog člana, u pisanoj formi podnijeti primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra bitnim za datu djelatnost. U slučaju izuzetno složenih pitanja, nadležno odjeljenje može na zahtjev zainteresovane javnosti da produži ovaj rok još za 30 dana.

Nadležno odjeljenje će osigurati da javnost bude obaviještena o odluci odmah nakon donošenja, na način da će osigurati da tekst odluke bude objavljen, kao i razlozi na kojima se ona zasniva.

Pristup pravdi

Član 37

Svako lice koje smatra da njegov zahtjev za davanje informacija nije razmatran, da je neosnovano odbijen, da na njega nije u potpunosti ili pravilno odgovoreno, ima pravo podnošenja žalbe Apelacionoj komisiji Vlade Brčko distrikta.

VII. NADLEŽNOSTI

Nadležnosti Skupštine Brčko distrikta u oblasti zaštite životne sredine

Član 38

Skupština Brčko distrikta u oblasti zaštite životne sredine nadležna je da:

- sprovodi interese zaštite životne sredine donošenjem zakona;
- usvaja strategiju zaštite životne sredine i druge planove neophodne za očuvanje interesa;
- zaštititi životnu sredinu, i procjenjuje njihovo izvršavanje svake dvije godine na osnovu izvještaja gradonačelnika, prethodno odobrenog od Vlade o stanju životne sredine;
- odobrava sredstva za ostvarivanje ciljeva vezanih za životnu sredinu, kao i
- da kontroliše korišćenje tih sredstava.

Nadležnost Vlade u oblasti zaštite životne sredine

Član 39

Vlada u oblasti zaštite životne sredine nadležna je :

- da izvršava zakone, druge propise i opće akte iz ove oblasti;
- da donosi pravilnike, uputstva, odluke i druge akte za izvršavanje zakona iz oblasti zaštite životne sredine;
- da predlaže Skupštini Brčko distrikta BiH strategiju zaštite životne sredine i podnosi Skupštini izvještaj o stanju životne sredine. Pri izradi drugih planova i programa, kao i pri uspostavljanju razvojnih ciljeva Distrikta je dužan da primijeni/ugradi standarde koji se odnose na zaštitu životne sredine, te da promoviše poboljšanje stanja životne sredine;

- za ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza proizišlih iz međunarodnih sporazuma iz oblasti životne sredine, kao i za implementaciju međuentitetskih tijela;
- da promoviše proizvodnju na ekološki prihvatljiv način, i u tom pogledu ispunjava zahtjeve koji se odnose na zaštitu životne sredine, te unapređuje primjenu tehnologija i postrojenja koji su prihvatljivi za životnu sredinu.

U slučaju vanrednih događaja koji mogu izazvati naročito štetne posljedice po životnu sredinu, Vlada je nadležna da ukloni posljedice štete nastale po životnu sredinu i nadoknadi troškove prouzrokovane nastankom štete.

Savjetodavno vijeće za zaštitu životne sredine Brčko distrikta

Član 40

U cilju ostvarivanja šire društvene, naučne i stručne osnove za zaštitu životne sredine, formira se Savjetodavno vijeće za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Vijeće), u cilju pružanja savjeta Vladi i nadležnom odjeljenju. Vijeće formira gradonačelnik kao posebno tijelo koje ima konsultativnu i savjetodavnu ulogu.

Vijeće se sastoji od 5 članova, i to iz:

- udruženja za zaštitu životne sredine,
- organizacija i ustanova koji zastupaju stručne i ekonomske interese,
- Vlade Brčko distrikta.

Vijeće zauzima stavove o programima i drugim pitanjima vezanim za zaštitu životne sredine i dostavlja ih Vladi i nadležnom odjeljenju.

Vijeće učestvuje u ocjenjivanju strateških procjena životne sredine i nacрта koji služe kao osnova za stratešku procjenu životne sredine.

Nadležno odjeljenje dostavlja Vijeću svoje planove koji se odnose na izradu propisa i programa politike u okviru svojih nadležnosti radi zauzimanja stavova i davanja mišljenja na njih.

Gradonačelnik imenuje predsjedavajućeg Vijeća na godinu dana. Šef nadležnog odjeljenja je kopredsjedavajući Vijeća.

Nadležnost Odjeljenja u oblasti zaštite životne sredine

Član 41

Nadležno odjeljenje obavlja slijedeće poslove:

- analizira i ocjenjuje stanje životne sredine i aktivnosti zaštite životne sredine, kao i iskustva stečena u oblasti zaštite, korišćenja i razvoja životne sredine,
- priprema zakone i druge propise i opće akte,
- učestvuje u izradi programa i planova koji se odnose na korišćenje prirodnih resursa a učestvuje i u izradi i ostvarivanju posebnog plana za pitanja zaštite životne sredine,
- uspostavlja i rukovodi sistemom informisanja o životnoj sredini;
- rukovodi poslovima u oblasti zaštite životne sredine;
- obavlja poslove zaštite životne sredine, izdavanje ekoloških dozvola u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima koji se odnose na životnu sredinu;

- radi na sprovođenju zakonske obaveze o pitanju životne sredine, kao što su, monitoring i nadzor, i dr.;
- određuje ekološki klasifikacioni sistem supstanci, proizvoda i tehnologija, i izdaje dozvole za distribuciju i njihovo korišćenje;
- organizuje poslove koji imaju za cilj sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po životnu sredinu.

Savjetnik za pitanje zaštite životne sredine

Član 42

U nadležnom odjeljenju se bira savjetnik za pitanja zaštite životne sredine.

Savjetnik za pitanja zaštite životne sredine u nadležnom odjeljenju je nosilac aktivnosti i koordinira radom s drugim odjeljenjima Vlade o svim pitanjima iz ove oblasti.

Uloga javnog tužioca

Član 43

U slučaju nastanka štete ili postojanja opasnosti po životnu sredinu javni tužilac ima pravo podnijeti tužbu radi zabrane ili ograničenja djelatnosti.

VIII. PLANIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Sistem planiranja

Član 44

U Distriktu se donosi strateški plan zaštite životne sredine.

Radi planiranja zaštite životne sredine na nivou države BiH Distrikt Brčko zaključuje sporazum sa entitetima, odnosno nadležnim organom na nivou Vijeća ministara BiH.

O planiranju uopće

Član 45

Mjere zaštite životne sredine utvrđene planskim dokumentima o zaštiti životne sredine moraju biti usklađene sa ekonomskim, socijalnim i prostornim planskim dokumentima o razvoju Brčko distrikta kao i ostalim planovima razvoja svih sektora privrede.

Svi planski dokumenti zaštite životne sredine donose se na period od deset godina.

O sprovođenju određenih planskih dokumenata zaštite životne sredine podnosi se izvještaj skupštini koja je donijela planske dokumente, svake dvije godine.

Na osnovu planskih izvještaja skupštine mogu se izmijeniti ili dopuniti odgovarajući planski dokumenti (rebelans).

Elementi planskih dokumenata

Član 46

Planski dokumenti za zaštitu životne sredine sadrže:

- subjekte planiranja,
- podatke o sadašnjem stanju životne sredine,
- ciljeve koji se moraju ostvariti u planiranom periodu,
- načela i smjernice za zaštitu životne sredine,
- aktivnosti i zadatke kojim treba da se obave radi ostvarivanja planskih ciljeva,
- redoslijed ostvarivanja planiranih aktivnosti i zadataka s utvrđenim rokovima,
- sredstva i metode za ostvarivanje postavljenih ciljeva, s naznačenim planiranim izvorima finansiranja,
- naznačena područja u kojima su potrebni instrumenti za zaštitu životne sredine, kao i sadržaje takvih instrumenata.

Strateški plan Brčko distrikta

Član 47

Strateški plan Brčko distrikta sadrži:

- opće elemente za zaštitu i upravljanje životnom sredinom iz člana 46 ovog zakona,
- strateške dokumente o zaštiti voda, vazduha i prirode, upravljanju otpadom i drugim sastavnim komponentama životne sredine i uticajima na životnu sredinu, koji se odnose na osnovu posebnih zakona.

Donošenje strateškog plana Brčko distrikta

Član 48

Nacrt strateškog plana Brčko distrikta priprema i izrađuje nadležno odjeljenje i dostavlja Savjetodavnom vijeću, da u roku od 30 dana da svoje primjedbe.

Po isteku roka iz stava 1 ovog člana izrađeni nacrt nadležno odjeljenje za zaštitu životne sredine dostavlja Vladi.

Gradonačelnik u roku od 30 dana dostavlja nacrt Skupštini Brčko distrikta na razmatranje i usvajanje.

Na osnovu usvojenog nacrta strateškog plana, Vlada priprema u roku od 60 dana prijedlog plana i dostavlja ga Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Prijedlog strateškog plana sa obrazloženjem dostavlja se Skupštini na razmatranje i donošenje.

Planski dokumenti preduzeća

Član 49

Preduzeća donose programe upravljanja zaštitom životne sredine u okviru svojih potreba i interesa.

Zakonom će se propisati obaveza da su određena preduzeća dužna da donesu programe upravljanja zaštitom životne sredine ili druge planske dokumente o zaštiti životne sredine.

Strateška procjena

Član 50

Prilikom donošenja propisa i odluka, koje donosi nadležno odjeljenje, Vlada ili Skupština Distrikta, a koje mogu štetno uticati na kvalitet životne sredine i ljudsko zdravlje, potrebno je pribaviti stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu.

Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu izrađuje pravno lice koje ima licencu nadležnog odjeljenja ili ministarstva entiteta BiH.

Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu pribavlja predlagač propisa ili odluka iz stava 1 ovog člana i dostavlja je uz nacrt propisa ili odluke njenom donosiocu, zajedno s mišljenjem Savjetodavnog vijeća za zaštitu životne sredine.

Član 51

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu sadrži:

- stepen do kojeg namjeravani propis ili odluka može pozitivno ili negativno uticati na stanje životne sredine;
- kolika bi šteta mogla nastati po životnu sredinu, odnosno stanovništvo, ako propis, odnosno odluka ne bude donesena;
- u kojoj mjeri su povoljni uslovi za uvođenje mjera namjeravanim propisom, odnosno odlukom;
- kolike su mogućnosti nadležnih organa da sprovedu propise, odnosno odluku, koja se namjerava donijeti.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu dostavlja se Savjetodavnom vijeću za pitanja zaštite životne sredine, zajedno s nacrtom propisa, odnosno odluke.

Savjetodavno vijeće dužno je da u roku od 90 dana donese mišljenje o nacrtu propisa, odnosno odluke i strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Savjetodavno vijeće može zahtijevati pomoć stručnjaka da se izvrši detaljna procjena uticaja na životnu sredinu za određeni propis, odnosno odluku.

IX. PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Cilj procjene uticaja na životnu sredinu

Član 52

Procjena uticaja na životnu sredinu podrazumijeva: utvrđivanje, opisivanje i analizu direktnih i indirektnih uticaja nekog projekta na slijedeće elemente i faktore:

- ljude, floru i faunu,
- zemljište, vodu, vazduh, klimu i prostor,
- materijalna dobra i kulturno naslijeđe,
- međudjelovanje faktora navedenih u alinejama jedan, dva i tri.

Član 53

Za projekte za koje je, u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 55 ovog zakona, neophodna procjena uticaja na životnu sredinu, uz zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju za građenje prilaže se ekološka dozvola.

Nadležni organi za procjenu uticaja na životnu sredinu

Član 54

Odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine odlučuje o obavezi provođenja i obimu procjene uticaja projekta na životnu sredinu.

Kad odlučuje o procjeni uticaja na životnu sredinu, nadležno odjeljenje može tražiti mišljenje međuentitetskog tijela, ukoliko projekt ima prekogranični uticaj.

Projekti podložni procjeni uticaja na životnu sredinu

Član 55

Podzakonskim aktom utvrđuju se projekti za koje je uvijek potrebna procjena uticaja na životnu sredinu, kao i projekti podložni procjeni uticaja na životnu sredinu ukoliko nadležno odjeljenje tako odluči donošenjem rješenja o procjeni.

Procjena uticaja na životnu sredinu potrebna je:

- za znatne promjene na projektima iz stava 1 ovog člana, za projekte čiji rast proizvodnje, upotrebe energije, korišćenje vode, korišćenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada u zadnjih deset godina prelazi 25% i
- za prestanak rada postrojenja i rušenje objekata iz stava 1 ovog člana
- za bilo kakvu modifikaciju pogona ili postrojenja.

Član 55a

Procjena uticaja na životnu sredinu može se obavljati u dvije faze:

- prethodna procjena uticaja na životnu sredinu,
- studija uticaja na životnu sredinu.

Član 56

Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu podnosi se nadležnom odjeljenju i sadrži:

- opis projekta koji sadrži informacije o lokaciji, namjeni i veličini projekta;
- opis predviđenih mjera kako bi se spriječile, smanjile ili ukoliko je moguće sanirale značajne nepovoljne posljedice;
- podaci koji su potrebni za identifikaciju i procjenu osnovnih uticaja na životnu sredinu;
- kratak pregled alternativa koje je dao obrađivač/podnosilac zahtjeva za projekat sa osnovnim razlozima zbog kojih su date alternative izabrane uzimajući u obzir uticaj na okolinu,
- izvod iz planskog akta,
- netehnički rezime.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana s dokazima, nadležno odjeljenje dostavlja zainteresovanim licima radi davanja mišljenja i primjedbi. Rok za dostavljanje mišljenja i primjedbi je 30 dana od dana prijema zahtjeva.

O prethodnoj procjeni uticaja na životnu sredinu obavještava se podnosilac zahtjeva i javnost.

Studija o uticaju na životnu sredinu

Član 57

Nadležno odjeljenje, na osnovu prethodne procjene uticaja na životnu sredinu, donosi rješenje o izradi i sadržaju studije o uticaju na životnu sredinu.

Podzakonskim aktom propisuju se uslovi i kriteriji koje su dužni ispunjavati nosioci izrade studije o uticaju na životnu sredinu, koji donosi Vlada na prijedlog šefa nadležnog odjeljenja.

Član 58

Na osnovu rješenja iz člana 57 Zakona podnosilac zahtjeva dužan je u roku od šest mjeseci od dana prijema rješenja o izradi i sadržaju studije izraditi studiju kod ovlaštene institucije i dostaviti je na ocjenu nadležnom odjeljenju.

Javna rasprava

Član 59

U postupku ocjene studije o uticaju na životnu sredinu nadležno odjeljenje obavještava i poziva javnost na javnu raspravu o studiji o uticaju na životnu sredinu.

Sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se odjeljenju nadležnom za zaštitu životne sredine u roku od 30 dana od dana obavještavanja.

Javnu raspravu vodi predstavnik nadležnog odjeljenja. Stručnjaci i predstavnici zainteresovanih institucija mogu prisustvovati javnoj raspravi i imat će priliku da iskažu svoje stavove. Sva ostala lica koja prisustvuju javnoj raspravi će imati priliku da daju svoje primjedbe na način koji odredi predstavnik nadležnog odjeljenja.

Nadležno odjeljenje priprema zapisnik s javne rasprave u roku od tri dana nakon održavanja.

Vjerovatnoća prekograničnih uticaja na životnu sredinu

Član 60

Pravila koja se odnose na procjenu uticaja na životnu sredinu primjenjuju se i u slučajevima:

- kada postoji vjerovatnoća da će projekat imati značajan uticaj na životnu sredinu drugog entiteta;
- kada državu na to obavezuju međunarodni ugovori i na osnovu bilateralnih sporazuma, reciprociteta ili drugih razloga.

Kada ovlaštena institucija za izradu studije o uticaju ima saznanja da će neki projekat vjerovatno imati značajan uticaj na životnu sredinu Brčko distrikta, izradit će posebno poglavlje studije o mogućim uticajima projekta na životnu sredinu entiteta.

Detalji o postupcima izrade studije za projekte s mogućim međuentitetskim uticajem mogu biti određeni sporazumom između entiteta i Brčko distrikta koji se zaključuje uz konsultaciju nadležnog međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine.

Kada ovlaštena institucija za izradu studije ima saznanja da će neki projekat vjerovatno imati značajan uticaj na životnu sredinu druge države izradit će posebno poglavlje u studiji o uticaju projekta na životnu sredinu. Nadležno odjeljenje će entitetu/državi na koju može biti uticaja dostaviti obavijest koja sadrži:

- opis projekta s dostupnim informacijama o mogućem prekograničnom uticaju,
- informacije o odluci koja može biti donesena,

- rok u kome će se država/ entitet na koje projekat može imati uticaja, izjasniti da li želi da učestvuje u postupku procjene uticaja na životnu sredinu.

Ukoliko država/entitet koja je obaviještena, iskaže svoju namjeru da učestvuje u postupku procjene uticaja na životnu sredinu, nadležno odjeljenje će proslijediti datoj državi/entitetu posebno poglavlje studije o uticaju na životnu sredinu i bitne podatke koji se tiču datog postupka.

Nadležno odjeljenje će omogućiti učešće predstavnika javnosti iz države/entiteta na koje projekat može imati uticaja u javnoj raspravi. Nakon izrade konačne studije, nadležno odjeljenje će s predstavnicima države na koju projekat može imati uticaja pristupiti konsultacijama.

Ukoliko se sazna za projekat koji se odvija u drugoj državi/entitetu koji može imati značajne posljedice po životnu sredinu na teritoriji Brčko distrikta, nadležno odjeljenje će preduzeti sve neophodne mjere kako bi osiguralo da nadležno odjeljenje i javnost mogu uzeti učešća u procjeni prekograničnih uticaja na životnu sredinu. Nadležno odjeljenje će takođe preduzeti sve

neophodne mjere kako bi osiguralo da primjedbe odjeljenja i javnosti dođu do nadležnih organa države/drugog entiteta iz koje potiču prekogranični uticaji na životnu sredinu.

Troškove koji proizilaze iz stavova 2 – 4 snosit će podnosilac zahtjeva, dok će se troškovi koji proizilaze iz stava 5 podmiriti iz sredstava Fonda za zaštitu životne sredine.

Odobrovanje studije o uticaju na životnu sredinu

Član 61

Odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine odobrava studiju o uticaju na životnu sredinu u roku od 30 dana od dana dobijanja izrađene studije.

Studija o uticaju na životnu sredinu neće se odobriti ukoliko se:

- utvrdi da bi projekat mogao izazvati znatno zagađivanje životne sredine, odnosno da bi projekat mogao u znatnoj mjeri ugroziti životnu sredinu;
- utvrdi da projekat nije u skladu s planom zaštite životne sredine na državnom i entitetskom nivou;
- ustanovi da projekat nije u skladu s međunarodnim obavezama države o pitanju zaštite životne sredine.

Rješenje o odbijanju zahtjeva za odobrenje studije o uticaju dostavlja se:

- podnosiocu zahtjeva,
- nadležnim odjeljenju,
- nadležnom međuentitetskom organu i ostalim zainteresovanim licima.

Rješenje se objavljuje na način propisan ovim zakonom.

U slučaju prekograničnog uticaja, nadležno odjeljenje prosljeđuje rješenje drugom entitetu/državi na koju projekat može imati uticaja.

Obavještenje i javno objavljivanje moraju sadržavati:

- sadržaj rješenja,

- osnovne razloge na kojima je rješenje zasnovano.

Učestvovanje nadležnog odjeljenja u postupcima davanja dozvola

Član 62

Nadležno odjeljenje za zaštitu životne sredine učestvuje u postupku izdavanja odobrenja za građenje za projekte koji su podložni procjeni uticaja na životnu sredinu.

Nadležno odjeljenje, u postupcima iz stava 1 ovog člana, pazi da li su se okolnosti u kojima je vođen postupak procjene uticaja na životnu sredinu promijenile i kontroliše da li su ispunjeni uslovi određeni u studiji o procjeni uticaja na životnu sredinu.

U roku od tri godine nakon izrade studije o procjeni uticaja na životnu sredinu, započeti postupci izdavanja dozvola iz stava 1 ovog člana moraju biti završeni.

Važenje studije o procjeni uticaja produžit će se za naredne dvije godine ukoliko je do propuštanja roka iz prethodnog stava došlo zbog neažurnosti odjeljenja.

Troškove produženja važenja studije o procjeni uticaja snosi organ iz stava 1 ovog člana.

X. IZDAVANJE EKOLOŠKIH DOZVOLA I SPREČAVANJE NESREĆA VEĆIH RAZMJERA

Član 63

Aktivnosti ili postrojenja koja ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu ili koja imaju ili mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu stavljaju se pod poseban režim kontrole.

Kontrola se sprovodi putem:

- posebnih obaveza i uslova propisanih za ove aktivnosti ili postrojenja,
- uslova propisanih za dobijanje ekološke dozvole,
- dokumentacije u registru/katastru o zagađenosti životne sredine,
- redovne inspeksijske kontrole i
- sanacionih mjera za sprečavanje zagađenosti.

Osnovne obaveze odgovornog lica

Član 64

Postrojenja moraju da budu izgrađena i da rade tako da:

- ne ugrožavaju niti ometaju zdravlje ljudi i ne predstavljaju nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na području uticaja postrojenja ili za okolinu zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija ili toplote ili saobraćaja iz postrojenja ili prema postrojenju;
- preduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegavaju produkciju otpada;
- se energetske i prirodne resurse efikasno koriste;

- se preduzimaju neophodne mjere za sprečavanje nesreća/akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica;
- se preduzimaju neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratilo u zadovoljavajuće stanje, što znači da su ispunjeni svi standardi kvaliteta životne sredine koji su bitni za lokaciju postrojenja naročito oni koji se tiču zaštite zemljišta i vode.

Uslovi dati u stavu 1 ovog člana predstavljaju opću obavezu odgovornog lica koje treba ispuniti tokom izgradnje, rada i prestanka rada postrojenja. Ovi uslovi moraju biti ispunjeni prilikom donošenja ekološke dozvole.

Ako ne postoji poseban uslov za izdavanje ekološke dozvole (postrojenje nije navedeno u podzakonskom aktu), nadležno odjeljenje će prilikom izdavanja urbanističke saglasnosti/dozvole za gradnju za namjeravani projekat tražiti ispunjenje uslova propisanih stavom 1 ovog člana.

Ekološka dozvola

Član 65

Podzakonskim aktom, donesenim na osnovu ovog zakona, navedena su postrojenja koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu koju donosi nadležno odjeljenje propisan članom 67 ovog zakona. Podzakonskim aktom će se propisati pravila za donošenje ekološke dozvole.

Ekološka dozvola ima za cilj visok nivo zaštite životne sredine u cjelini preko zaštite vazduha, vode i zemljišta. Ukoliko je posebnim zakonom propisano donošenje drugih dozvola za postrojenja, ove dozvole će biti izdate zajedno sa ekološkom dozvolom. Nadležno odjeljenje za izdavanje posebnih dozvola uključuje se u postupak izdavanja ekološke dozvole.

Ekološka dozvola se izdaje i za značajne promjene u radu postrojenja.

Nadležno odjeljenje svakih pet godina vrši reviziju izdatih ekoloških dozvola.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole

Član 66

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole treba da sadrži:

- ime i adresu odgovornog lica i adresu lokacije na kojoj se postrojenje nalazi,
- opis postrojenja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, itd.),
- opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi postrojenje,
- opis izvora emisija iz postrojenja,
- opis stanja lokacije na kojoj se postrojenje nalazi,
- opis prirode i količine predviđenih emisija iz postrojenja u sve dijelove životne sredine (vazduh, voda, zemljište) kao i identifikacija značajnih uticaja na životnu sredinu,
- opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje, ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja,

- opis mjera za sprečavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji produkuje postrojenje,
- opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obavezama odgovornog lica, posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja,
- opis mjera planiranih za praćenje emisija unutar područja i njihov uticaj,
- opis alternativnih rješenja
- netehnički rezime.

Zahtjev mora sadržavati i ostale dokaze radi dobijanja dozvola propisanih posebnim zakonima koje će biti izdate zajedno sa ekološkom dozvolom.

Dokaze iz stava 1 ovog člana moraju da pripreme ovlašćene institucije, a odgovorno lice ove dokaze podnosi uz zahtjev nadležnom odjeljenju.

Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole mora biti dostupan javnosti radi davanja mišljenja.

Zahtjev se objavljuje putem sredstava javnog informisanja.

Mišljenje se može dati najkasnije u roku od 30 dana od dana njegovog objavljivanja.

Za pogone i postrojenja za koje je nadležno odjeljenje utvrdilo potrebu izrade studije o uticaju na životnu sredinu, uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnosi se studija o uticaju na životnu sredinu.

Član 67

Nadležni organ je dužan da u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva izda ekološku dozvolu. Dozvola posebno sadrži osnovne obaveze odgovornog lica i uslove propisane zakonima čije odredbe se primjenjuju na dato postrojenje. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni, nadležni organ neće izdati dozvolu.

Ekološka dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće materije koje moraju biti zasnovane na najboljim raspoloživim tehnologijama;
- uslove za zaštitu zemljišta, vazduha, vode, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koje proizvodi postrojenje;
- zahtjeve za praćenje emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja;
- uslove za dovođenje na minimum prekograničnog zagađenja;
- mjere za uslove života u vanrednim situacijama.

Ukoliko standardi o kvalitetu životne sredine (vode, vazduha ...) zahtijevaju strožije uslove od onih koji se postižu primjenom najboljih raspoloživih tehnologija, dodatne mjere će se odrediti radi izdavanja dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd.)

Ponovno razmatranje i izmjena dozvola

Član 68

Nadležno odjeljenje Vlade Brčko distrikta ponovno razmatra i mijenja ekološku dozvolu:

- ukoliko je zagađenje koje stvara dato postrojenje toliko značajno da postojeće granične vrijednosti emisije propisane u dozvoli moraju biti razmotrene ili nove vrijednosti moraju biti unesene u dozvolu,
- ukoliko je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova ili
- ukoliko sigurnost odvijanja rada i aktivnosti zahtijeva korišćenje drugih tehnologija.

Nadležno odjeljenje može izmijeniti ekološku dozvolu na zahtjev lica koje živi na području na kojem rad postrojenja može imati negativn uticaj.

Ukoliko izmjene postrojenja radi prilagođavanja uslovima iz oblasti zaštite životne sredine prouzrokuju potpunu promjenu postrojenja, nadležno odjeljenje mora naložiti odgovornom licu da mu dostavi program poboljšanja/prilagođavanja za postrojenje s mjerama i vremenskim rokovima za prilagođavanje postrojenja s mjerama i vremenskim rokovima za prilagođavanje postrojenja osnovnim obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Sprečavanje i kontrola nasreća velikih razmjera

Član 69

Odgovorno lice postrojenja u kojem su prisutne opasne supstance mora preduzeti sve preventivne mjere neophodne za sprečavanje nesreća većih razmjera i ograničiti njihov uticaj na ljude i životnu sredinu. Odgovorno lice uvijek mora predočiti nadležnom odjeljenju, a posebno prilikom inspeksijskog nadzora, da je preduzeo neophodne mjere propisane ovim zakonom.

Prekogranični uticaji

Član 70

Ukoliko rad nekog postrojenja može da izazove značajne negativne posljedice na području druge države, entiteta, ili Brčko distrikta ili ukoliko druga država, entitet ili Brčko distrikt tako zahtijeva, zahtjev za izdavanje ekološke dozvole bit će dostavljen drugom entitetu ili Brčko distriktu putem nadležnog odjeljenja, drugoj državi u isto vrijeme kada postane dostupan javnosti.

Ukoliko, u okviru procesa izdavanja dozvole koji se sprovodi u drugoj državi ili entitetima nadležno odjeljenje primi dokaze o tome da postrojenje može imati negativan uticaj na životnu sredinu na području Brčko distrikta, nadležno odjeljenje će informisati stanovništvo koje živi na tom području i pružiti mogućnost da iznesu svoje mišljenje.

Lica koja žive na području entiteta, imaju ista prava da učestvuju u ovom postupku, kao i ona lica koja žive na području gdje postrojenje treba da se gradi. Lica koja žive u entitetima i na koje rad postrojenja može da ima negativne posljedice mogu imati svojstvo stranke u postupku.

Detaljne informacije u vezi s prekograničnim uticajem rada postrojenja na drugu državu će biti određene u bilateralnim sporazumima sklopljenim s drugim državama.

Postojeća postrojenja

Član 71

Pravna i fizička lica koja su dobila odobrenje za građenje i dozvolu za rad bez ekološke dozvole, prije stupanja na snagu ovog zakona, dužna su pribaviti ekološku dozvolu do 30. 6. 2009. godine.

Podaci koje dostavlja odgovorno lice

Član 72

Odgovorno lice za postrojenja za koje je izdata ekološka dozvola mora redovno da obavještava nadležno odjeljenje o rezultatima praćenja emisija i bez odlaganja da prijavi svaku slučajnu ili nepredviđenu nezgodu ili akcident koji značajno utiču na životnu sredinu i dostavlja nadležnom odjeljenju sve podatke i informacije potrebne da bi se ispunili uslovi propisani za izvještavanja na državnom i međudržavnom nivou.

Informisanje o nesrećama

Član 73

Odgovorno lice postrojenja mora da obavijesti nadležno odjeljenje Vlade Brčko distrikta za zaštitu životne sredine o nesreći većih razmjera i dostavi slijedeće podatke:

- okolnosti nesreće,
- opasne supstance koje su prisutne,
- podatke potrebne za procjenu uticaja nesreće na ljude i životnu sredinu,
- hitne mjere koje su preduzete.

Odgovorno lice mora da obavijesti nadležno lice iz stava 1 ovog člana o mjerama predviđenim za ublažavanje posljedica nesreće i sprječavanje pojave novih.

Izvještaj o procjeni opasnosti

Član 74

Za postrojenja u kojima su opasne supstance prisutne u propisanim količinama, odgovorno lice mora da napravi izvještaj o stanju sigurnosti iz kojeg se vidi:

- da su politika sprječavanja nesreća većih razmjera i sistem sigurnosnog upravljanja za njeno sprovođenje počeli da se sprovode;
- da su rizici od pojave većih nesreća identifikovani i da su preduzete neophodne mjere za identifikovanje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- da su odgovarajuća sigurnost i pouzdanost uključene u projektovanje, gradnju, funkcionisanje i održavanje postrojenja;
- da su napravljeni unutrašnji planovi intervencija koji pružaju informacije za donošenje spoljnog plana.

Izvještaj mora sadržavati dovoljno informacija da bi nadležno odjeljenje prilikom izrade prostornih planova bilo u mogućnosti da odredi lokacije za nove djelatnosti u blizini postojećih postrojenja. Izvještaj sadrži izmijenjenu listu opasnih supstanci prisutnih u datom postrojenju.

Nadležno odjeljenje Vlade Brčko distrikta u saradnji s međuentitetskim tijelom donosi akt kojim propisuje način izrade i sadržaj izvještaja o sigurnosnom stanju.

Odgovorno lice vrši reviziju izvještaja o sigurnosnom stanju svakih pet godina, a kada je to potrebno, izvještaj se mijenja i ranije ili na inicijativu odgovornog lica ili na zahtjev nadležnog organa iz razloga što se činjenično stanje izmijenilo ili su se pojavile nove tehnologije u vezi sa pitanjem sigurnosti.

Izvještaj o procjeni opasnosti podnosi se nadležnom odjeljenju.

Za nova postrojenja zajedno sa zahtjevom za izdavanje dozvola potpisanih ovim ili drugim zakonima, a za postojeća postrojenja u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona, u slučaju da ga je neophodno izmijeniti ili izmijeniti periodični izvještaj bez odlaganja.

Izvještaj o procjeni opasnosti mora biti dostupan javnosti

Promjene na postrojenju

Član 75

U slučaju promjena na postrojenju ili količini opasnih supstanci koje mogu biti uzrok većih nesreća, odgovorno lice mora, ukoliko je neophodno, promijeniti politiku sprječavanja nesreća većih razmjera ili izvještaj o stanju sigurnosti.

Inforamacija o procjeni opasnosti

Član 76

Odgovorno lice je dužno dostaviti informacije o mjerama procjene opasnosti licima na koje nesreća većih razmjera uzrokovana kvarom na postrojenju može imati uticaja, kao i o adekvatnom ponašanju u slučaju nesreće. Ove informacije će se razmatrati svake treće godine ili ukoliko je to neophodno, ponovljene i izmijenjene najmanje svake pete godine. Informacije moraju biti dostupne javnosti.

Obaveze nadležnog odjeljenja za zaštitu životne sredine

Član 77

Na osnovu obavještenja koji se podnose, odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine dužno je da vodi evidenciju i vrši izmjene u registru postrojenja, kao i da vodi registar većih razmjera koje su prijavljene.

Nadležno odjeljenje iz stava 1 ovog člana će zabraniti upotrebu ili puštanje u pogon postrojenja ili dijelova postrojenja ukoliko postoje ozbiljni nedostaci kod mjera koje odgovorno lice preduzima za sprječavanje ili ublažavanje nesreća ili ukoliko odgovorno lice nije dostavilo obavještenje, izvještaj o stanju sigurnosti ili neku drugu traženu informaciju u navedenom roku.

Član 78

Na osnovu izvještaja o procjeni opasnosti, odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine dužno je identifikovati postrojenja ili grupe postrojenja kod kojih je vjerovatnoća ili mogućnost pojave posljedica prouzrokovane nesrećom većih razmjera mogu biti povećane zbog blizine lokacije ili blizine takvih postrojenja kao i da izvrši identifikaciju supstanci.

Kad se takva postrojenja identifikuju, odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine mora osigurati razmjenu informacija koje će omogućiti odgovornim licima takvih postrojenja da uzmu u obzir prirodu i ukupni rizik nastao zbog pojave nesreća, upravljanja sistema sigurnosti, pripremanja izvještaja o procjeni opasnosti i unutarnjih planova intervencija u vanrednim situacijama.

Pravna i fizička lica ovakvih postrojenja koja su utvrđena stavom 1 ovog člana moraju raditi na informisanju javnosti i dostavljanju informacija nadležnom organu radi pripreme spoljnih planova intervencije.

Unutrašnji i spoljašnji planovi intervencije

Član 79

Pravno lice je dužno da izradi i pripremi unutrašnji plan intervencije koji sadrži mjere koje će se poduzeti u postrojenju u slučaju nesreća većih razmjera i dostaviti ga nadležnom organu

za upravljanje u vanrednim situacijama, radi izrade spoljašnjih planova intervencije za mjere koje će se preduzeti izvan postrojenja.

Svrha izrade planova intervencije je:

- da kontrolišu nesreće tako da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i da se ograniči štetan uticaj na ljude, životnu sredinu i imovinu;
- da se primjenjuju mjere koje su neophodne za zaštitu čovjeka i životne sredine od uticaja nesreća većih razmjera;
- da se prenesu neophodne informacije javnosti i nadležnim službama i organima koji se nalaze u datom području;
- da se omogući restauracija i čišćenje životne sredine nakon nesreća većih razmjera.

Unutrašnji i spoljašnji planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganja u slučaju nesreća većih razmjera ili u slučaju da se pojave nekontrolisane nezgode koja bi mogla da dovede do veće nesreće.

Odgovorno lice ili nadležno odjeljenje je dužno u periodu od tri godine provjeriti ukoliko je neophodno, izmijeniti unutrašnji, odnosno spoljašnji plan intervencije uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu postrojenja ili u planovima intervencije, ili u novim tehnološkim saznanjima.

Planovi prostornog uređenja

Član 80

Kod izrade i donošenja planova prostornog uređenja moraju se uzeti u obzir ciljevi sprječavanja nesreća većih razmjera i ograničavanje njihovih posljedica, a posebno kod određivanja prostora namijenjenog za nova postrojenja i promjene koje će nastati na postojećim postrojenjima i nove građevine (saobraćajnice, javna mjesta) u blizini stambenih naselja.

Mora se voditi računa o udaljenostima između postrojenja iz stava 1 ovog člana i stambenih naselja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti za kojima postoji poseban interes.

Da se ne bi povećao rizik po ljude ili životnu sredinu, vlasnik postojećeg postrojenja i nadležni organ moraju voditi računa o potrebi primjene dodatnih tehničkih mjera zaštite.

XI. UTVRĐIVANJE USLOVA ZA POSTROJENJA I STANDARDA ZA KVALITET ŽIVOTNE SREDINE

Propisi/podzakonski akti

Član 81

Vlada, na prijedlog šefa odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine donosi slijedeće podzakonske akte kojima propisuje:

- posebne uslove koji se tiču dokumenata koji se podnose tokom postupka izdavanja ekološke dozvole;
- uslove koje mora ispunjavati ovlaštena institucija za pripremu dokumentacije koja je propisana ovim zakonom;
- dodatne odredbe za sprečavanje nesreća većih razmjera.

Šef odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine donosi slijedeće podzakonske akte kojima propisuje:

- pravila za vođenje postupka izdavanja ekoloških dozvola;
- uslove u vezi s izdavanjem ekoloških dozvola za posebne vrste postrojenja, a posebno u vezi s najboljim raspoloživim tehnologijama i graničnim vrijednostima emisija i tehničkim mjerama u skladu s pravilima za uspostavljanje standarda;
- standarde kvaliteta životne sredine.

Propisi iz stava 1 ovog člana donose se na osnovu preporuka međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine i standarde koje utvrđuje zavod za standardizaciju.

Standardi za postrojenja

Član 82

Šef odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine utvrđuje podzakonskim aktom standarde za vrste postrojenja ili djelatnosti u skladu s najboljim raspoloživom tehnologijama i savremenim naučnim dostignućima kako bi se uticaji postrojenja na životnu sredinu spriječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, što se postiže putem:

- uspostavljanja graničnih vrijednosti emisija za zagađujuće materije;
- određivanja tehnoloških i operativnih uslova za postrojenja;
- postavljanja uslova za mjerenje, monitoring i podnošenje izvještaja.

Standardi se primjenjuju i na postojeća postrojenja. Podzakonskim aktima iz stava 1 ovog člana propisuje se vremenski rok za prilagođavanje i opremanje postojećih postrojenja, uzimajući u obzir potencijal zagađivanja i tehnologije kojima raspolaže postojeće postrojenje.

Šef nadležan za zaštitu životne sredine u pripremi prijedloga podzakonskog akta iz stava 1 ovog člana, uzima u obzir postojeće međunarodne standarde, i publikacije Evropske unije, uporedne standarde drugih zemalja i naučne publikacije.

XII. NADZOR

Upravni nadzor

Član 83

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, vrši odjeljenje nadležno za zaštitu životne sredine

Inspeksijski nadzor

Član 84

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrši inspektor za zaštitu životne sredine u okviru svojih nadležnosti.

Inspektor za zaštitu životne sredine u vršenju inspeksijskog nadzora koristi odredbe utvrđene zakonom o upravnom postupku i ovim zakonom.

Član 85

Za inspektora zaštite životne sredine može biti postavljeno lice sa završenom visokom stručnom spremom odgovarajućeg smjera, pri čemu prednost imaju lica koja su završila tehničke ili prirodne nauke.

Član 86

Inspektori zaštite životne sredine imaju prava na nesmetan pristup svim prostorijama, radnim područjima i postrojenjima radi sprovođenja kontrole na licu mjesta. Inspektori mogu kontrolisati sva dokumenta, uređaje i materijale koji se nalaze u pogonu i postrojenjima, uzimati uzorke i sprovoditi mjerenja, odnosno vršiti kontrolu na svim mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja životne sredine.

Pravno lice čiji rad podliježe nadzoru dužno je omogućiti sprovođenje inspeksijskog nadzora, dati na uvid potrebnu dokumentaciju i pružiti sve potrebne podatke i obavještenja.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i preduzetim, odnosno izvršenim mjerenjima inspektor je dužan da sačini zapisnik.

Ako inspektor utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, rješenjem će narediti mjere i rok za njihovo otklanjanje, a ako se smatra da je povredom učinjeno krivično djelo ili prekršaj, inspektor će podnijeti prijavu nadležnom organu.

Primjerak zapisnika se dostavlja pravnom licu kod kojeg je izvršen inspeksijski nadzor u roku od 15 dana.

Član 87

Ukoliko je inspektor prilikom vršenja inspeksijskih nadzora utvrdio nepravilnosti kojima je povrijeđen zakon ili drugi propis donesen na osnovu ovog zakona, dužan je donijeti rješenje kojim će se naložiti otklanjanje nedostataka u određenom roku.

Ukoliko utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene u datom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada postrojenja, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost.

Na rješenje inspektora može se uložiti žalba Apelacionoj komisiji Vlade Brčko distrikta ali ona ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 88

Nadležno odjeljenje je dužno da uspostavi inspeksijski nadzor i stalni sistem kontrole za postrojenja i pogone koji koriste opasne materije, uključujući i skladištenje opasnih materija radi kontrole upravljanja sigurnosnim sistemom i sprovođenja plana sprječavanja nesreća velikih razmjera.

Nadležni organ mora izraditi program kontrole po kojem će se predvidjeti najmanje jedan pregled godišnje za postrojenje u kojem su prisutne opasne materije, utvrđene propisima.

Ukoliko postrojenje mora da prođe postupak procjene uticaja na životnu sredinu, kontrola koju vode organi za procjenu uticaja će biti usklađena s pomenutom kontrolom.

XIII. SISTEM EKO - OZNAČAVANJE I UPRAVLJANJE ŽIVOTNOM SREDINOM

Član 89

Sistem dodjele ekooznaka se uspostavlja radi podsticanja izrade, proizvodnje, marketinga, kao i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na životnu sredinu u toku ukupnog perioda trajanja tog proizvoda, kao i radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na životnu sredinu. Ekooznaka se dodjeljuje za proizvode i usluge.

Ekooznaka je amblem koji se utvrđuje posebnim propisima.

Uticaji na životnu sredinu se utvrđuju na osnovu ispitivanja i međusobnog djelovanja proizvoda sa životnom sredinom, uključujući korištenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

Sistem dodjele mora biti u skladu s postojećim novonastalim zdravstvenim, sigurnosnim i ekološkim zahtjevima.

Podzakonskim aktom donijetim na osnovu ovog zakona, Vlada na prijedlog šefa odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine propisuje sistem dodjele oznaka, na način koji omogućava dobrovoljno učešće pravnih i fizičkih lica, čiji proizvodi i usluge zadovoljavaju zahtjeve ovog sistema.

Član 90

Ekooznaka se može donijeti za proizvode koji su u skladu sa ekološkim uslovima i kriterijem ekooznaka koji se uspostavlja prema grupi proizvoda.

Pod grupom proizvoda podrazumijeva se bilo koja vrsta proizvoda ili usluga koji imaju slične svrhe i koji se kao takvi izjednačavaju u smislu upotrebe i zapažanja od potrošača.

Da bi bila uvrštena u ovu vrstu označavanja, grupa proizvoda mora ispunjavati slijedeće uslove:

- da je zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu;
- da u toku jedne ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda ima važan uticaj na životnu sredinu na globalnom ili regionalnom planu;
- da predstavlja veliku mogućnost uticaja na životnu sredinu u smislu poboljšanja životne sredine putem izbora potrošača i daju podsticaj proizvođačima, ili onima koji pružaju usluge da iznađu konkurentne prednosti, nudeći proizvode koji odgovaraju sistemu ekooznaka.

Ekooznake se ne mogu stavljati na supstance, ili na preparate, koji su označeni kao visoko toksični i opasni po životnu sredinu, ili koji su karcinogeni, toksični za reprodukciju, ili su mutageni, kao ni na proizvode koji se izrađuju u procesima za koje postoji vjerovatnoća da su izrazito opasni po čovjeka ili životnu sredinu, ili da njihova uobičajena primjena može biti opasna za potrošača.

Posebnim propisima urediti će se dodjela ekooznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske uređaje.

Član 91

Podzakonskim aktima će se utvrditi nadležni organ koji vrši upravljanje sistemom ekooznaka, od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterija, do dodjele ekooznaka i zaključivanja ugovora koji se odnosi na uslove za upotrebu oznake.

Izbor grupa proizvoda i ekološki kriteriji tih grupa se utvrđuju nakon konsultacija s predstavnicima zainteresovanih grupa iz oblasti industrije, trgovine, potrošačkih organizacija, organizacija za pitanje zaštite životne sredine. Zainteresovane grupe same biraju svoje predstavnike zavisno od grupe proizvoda o kojima se radi.

Pravila postupaka utvrđuju se podzakonskim aktom.

Član 92

Ekooznaka se dodjeljuje na osnovu zahtjeva koje podnose proizvođač, uvoznik, snabdjevač usluga i trgovac.

Odluku o dodjeli oznaka donosi nadležni organ, koji prima zahtjev nakon što se provjeri da li su ispoštovani zahtjevi ekoloških kriterija za te grupe proizvoda.

Odluka se donosi na period od tri godine.

Nadležni organ zaključuje ugovor s podnosiocem zahtjeva za ekooznaku kojim su utvrđeni uslovi za korištenje oznake. Ovaj ugovor sadrži i odredbe koje se odnose na povlačenje ovlaštenja za korištenje oznake.

Podzakonskim aktom iz stava 1 člana 91 se određuju troškovi postupka dodjele i takse za korištenje oznaka koju plaća podnositelj zahtjeva za dodjelu ekooznake.

Ekooznaka se ne može koristiti, niti se može pozivati na ekooznaku pri reklamiranju, sve dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele se može koristiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodijeljena.

Član 93

Sistem upravljanja životnom sredinom obuhvata organizacionu strukturu, obaveze, postupke i resurse bilo koje organizacije za utvrđivanje i sprovođenje sistemskih mjera za zaštitu životne sredine.

Glavni ciljevi ovog sistema su da se izvrši procjena i unapređivanje djelatnosti u okviru zaštite životne sredine, te pružanje odgovarajućih informacija javnosti, kao i da se nastavi sa stalnim i neprekidnim unapređivanjem operacionih djelatnosti u okviru zaštite životne sredine.

Osnovni elementi ovog sistema su slijedeći:

- uspostavljanje i sprovođenje sistemskih mjera za zaštitu životne sredine, programa i sistema upravljanja od organizacija;
- sistematične, objektivne i periodične procjene djelovanja takvih elemenata i
- prikupljanje informacija o unaprjeđenju u oblasti zaštite životne sredine.

Član 94

Podzakonskim aktom uređuje se sistem za upravljanje i kontrolu životne sredine kao i uslovi učešća u tom sistemu i postupak za evidentiranje u registru.

Organizacije koje ispunjavaju uslove za uključivanje u takav sistem moraju se registrovati kao jedinice koje mogu učestvovati u sistemu. Nadležni organ propisan aktom iz stava 1 ovog člana vrši registraciju date organizacije, preduzeća na osnovu ekološke izjave, propisane istim aktom.

Da bi se mogla registrovati u ovom sistemu, organizacija, preduzeće mora ispuniti slijedeće uslove:

- usvojiti sistemske mjere za zaštitu životne sredine koje osim što moraju biti u skladu sa određenim zakonskim zahtjevima koji se odnose na pitanja životne sredine, moraju obuhvatiti obaveze koje imaju za cilj opravdano stalno unapređenje u oblasti životne sredine, u smislu smanjivanja štetnog uticaja na životnu sredinu do nivoa koji odgovara ekonomski izvodljivoj primjeni odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnologija;
- vršiti ekološke preglede;
- uvesti program za zaštitu životne sredine i sistem upravljanja životne sredine primjenjiv za sve aktivnosti na tom mjestu; program zaštite životne sredine ima za cilj ostvarivanje obaveza sadržanih u sistemskim mjerama zaštite i poboljšanja životne sredine, i unapređivanja rada na tom planu;
- sprovoditi kontrolu i doprinositi kontroli u pogledu zaštite životne sredine;
- uspostaviti ciljeve na najvišem nivou odgovarajućeg sistema upravljanja koji su usmjereni na stalno unapređivanje rada u oblasti zaštite životne sredine, u smislu određivanja kontrole, i revidirati programe za zaštitu životne sredine kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva na tom mjestu;
- pripremiti ekološku izjavu, koja se objavljuje javno;

- proslijediti ekološku izjavu nadležnom organu.

DOBROVOLJNI SPORAZUMI

Član 95

Lica koja zastupaju određene interese grupa mogućih zagađivača ili pojedinih zagađivača mogu zaključiti sporazume s nadležnim organima radi zadovoljavanja ekoloških zahtjeva na ekološki prihvatljiv i ekonomski efikasan način.

Podzakonskim aktima bit će propisani uslovi i postupak za dobrovoljni sporazum i u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonima.

Član 96

Kod zaključivanja dobrovoljnog sporazuma moraju se uzeti u obzir slijedeće smjernice i uslovi:

- uspostavljanje procesa konsultacija, u kojem bi se zainteresovane grupacije - sve relativne poslovne asocijacije ili preduzeća, udruženja za zaštitu životne sredine, lokalni i drugi organi mogli dati svoje sugestije o nacrtu sporazuma;
- ugovor je obavezujući za obje strane i predviđa jasan okvir, to može obuhvatiti i sankcije koje su primjenjive u slučaju nepoštivanja ugovora;
- ciljevi ugovora izražavaju se brojčanim iznosima;
- uspostavljanje cilja i određivanje roka pristupa sporazumu;
- definisanje sporazuma na način na koji se odvija monitoring;
- sporazumi se objavljuju u Službenom glasniku Brčko distrikta.

XIV. FINANSIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Budžet Brčko distrikta

Član 97

U budžetu Brčko distrikta osiguravaju se sredstva za:

- podršku u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti zaštite životne sredine;
- suzbijanje štete po životnu sredinu, u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izazivanje štete određenom licu;
- troškove sprečavanja ili otklanjanja štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju;
- podršku mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i funkcionisanja informativnog sistema, kontrole od javne uprave, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine.

Fond za zaštitu životne sredine

Član 98

Fond za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Fond) osniva se zakonom s ciljem prikupljanja i distribucije finansijskih sredstava za zaštitu životne sredine na području Brčko distrikta, a koristit će se naročito za slijedeće namjene:

- podrška u ostvarivanju zadataka koji proizilaze iz obaveza i odgovornosti prema međunarodnoj zajednici iz oblasti životne sredine;
- suzbijanje štete po životnu sredinu u slučaju kada se ne može primijeniti odgovornost za izvršavanje štete određenom licu;
- troškovi sprečavanja ili otklanjanje štete po životnu sredinu koja zahtijeva neposrednu intervenciju;
- podrška mjerama u cilju zaštite životne sredine, naročito u oblasti razvoja i finansiranja informativnog sistema, obrazovanja i širenja informacija, istraživanja i aktivnosti javnosti koje se odnose na zaštitu životne sredine;
- unapređivanje razvoja ekonomske strukture koja je povoljna za životnu sredinu;
- očuvanje zaštićenih prirodnih područja;
- unapređivanje ekološke svijesti javnosti i istraživanje životne sredine.

XV. GRAĐANSKA ODGOVORNOST ZA ŠTETU NANESENU ŽIVOTNOJ SREDINI

Član 99

Radi sprječavanja nanošenja štete životnoj sredini i osiguranja adekvatne naknade, ovim zakonom se utvrđuje odgovornost za djelatnosti opasne za životnu sredinu, sanaciju štete nanese životnoj sredini, teret dokazivanja, pristup informacijama o odgovornim licima, pravila za davanje prava nevladinim organizacijama i dužnost odgovornih lica da nadoknade štetu.

Odjeljenje u čijoj je nadležnosti zaštita životne sredine izradit će podzakonski akt kojim će regulisati ciljeve, organizaciju i djelatnost ekonadzora.

Odgovornost u odnosu na djelatnosti

Član 100

Pravno lice, koje se bavi djelatnošću opasnom po životnu sredinu, odgovorno je za štetu nanese tom djelatnošću ljudima, imovini i životnoj sredini.

Djelatnosti opasne po životnu sredinu su one djelatnosti koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili životnu sredinu. Opasne djelatnosti po životnu sredinu su:

- upravljanje lokacijama koje su opasne za životnu sredinu,
- oslobađanje genetički modificovanih organizama i
- oslobađanje mikroorganizama.

Pod opasnim lokacijama se podrazumijevaju: rudnici, nalazišta nafte ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanje plinom i taljenje, termoelektrane, koksne peći, proizvodnja i obrada metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za proizvodnju papira, brane i gasovodi ili naftovodi.

“Genetički modificirani organizmi” su bilo koje biološke jedinice sposobne za reprodukciju ili prenošenje genetičkog materijala.

“Mikroorganizmi” su mikrobiološke jedinice, ćelijske ili bezćelijske, sposobne za replikaciju ili prenošenje genetičkog materijala.

Ukoliko više lica na istoj lokaciji obavlja opasnu djelatnost, onda snose zajedničku odgovornost za štete.

Izuzeci od odgovornosti

Član 101

Pravno lice se oslobađa odgovornosti za štetu prouzrokovanu:

- ratom ili nekom posebnom prirodnom pojavom,
- od trećeg lica čija je namjera bila nanošenje štete ili
- zbog posebnih naredbi i mjera nadležnog odjeljenja, koji su direktno prouzrokovale štetu.

Odgovornost je isključena i ukoliko pravno lice dokaže da je primijenilo odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale, kako bi spriječilo ili ublažilo štetu.

Pretpostavke uzročnosti

Član 102

Ukoliko je djelatnost opasna po životnu sredinu zbog specifičnih okolnosti slučaja i može prouzrokovati štetu, pretpostavlja se da je šteta nastala tom djelatnošću.

Djelatnost koja prouzrokuje štetu procjenjuje se na osnovu načina rada, korišćenih postrojenja, vrste i koncentracije materija koje se upotrebljavaju ili nastaju tom djelatnosti, genetički modificiranih organizama, meteoroloških uslova kao i vremena i mjesta nastanka štete.

Pretpostavke se odbacuju ukoliko odgovorno lice dokaže da nije prouzrokovalo štetu ili ukoliko dokaže da je vjerovatnije da je šteta prouzrokovana vršenjem neke druge djelatnosti.

Pravo na informisanje

Član 103

Svako ko tvrdi da je pretrpio štetu nekom djelatnošću opasnom po životnu sredinu, može zahtijevati podatke o okolnostima radi dokazivanja da je ta djelatnost prouzrokovala štetu.

Pravno lice, protiv kojeg je podnesena tužba za naknadu štete, ima pravo na informacije od drugog pravnog lica.

Finasijske garancije

Član 104

Pravno lice, koje obavlja djelatnost opasnu po životnu sredinu, dužno je putem osiguranja ili na drugi način osigurati sredstva za naknadu eventualne štete.

Šteta nanesena životnoj sredini

Član 105

Ukoliko je opasna djelatnost prouzrokovala štetu životnoj sredini, pravno lice treba da nadoknadi troškove procjene štete i troškove mjera za vraćanje u prvobitno stanje.

Zahtjev za naknadu štete obuhvata i troškove mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete nanesene životnoj sredini kao i visinu naknade za štetu licima i imovini koja su pogođena tim djelatnostima.

Naknada za izazvanu štetu

Član 106

Ukoliko šteta nanesena životnoj sredini ne može da se sanira odgovarajućim mjerama tada je lice koje je prouzrokovalo štetu odgovorno za naknadu u visini uništenog dobra.

Visina naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra iz životne sredine. Ukoliko se ta vrijednost ne može utvrditi uobičajenim postupcima, tada sud treba da odredi visinu štete.

Ukoliko je pravno lice prouzrokovalo štetu nenamjerno ili slučajno ili ukoliko bi ga isplata potpune štete dovela u oskudicu, sud može smanjiti iznos naknade na razuman nivo.

Brčko distrikt je dužan da izvrši naknadu štete ukoliko nema drugih lica odgovornih za nastalu štetu.

Član 107

Za sva pitanja o odgovornosti za štetu nastalu u životnoj sredini koja nisu propisana ovim zakonom, primjenjivat će se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

XVI. MEĐUENTITETSKA SARADNJA I MEĐUENTITETSKI ODNOSI

Međuentitetski sporazum

Član 108

Vlada Brčko distrikta uspostavlja saradnju i kordinaciju sa Republikom Srpskom i Federacijom Bosne i Hercegovine u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životne sredine osnivanjem međuentitetskog tijela za zaštitu životne sredine.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine osniva se odlukama Vlade, Vlade Republike Srpske i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 109

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine bavi se pitanjem iz oblasti životne sredine koja zahtijeva usaglašen pristup Brčko distrikta BiH i entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena na međuentitetska tijela za životnu sredinu od Brčko distrikta BiH i entiteta, ovim zakonom i drugim propisima, a naročito pitanja:

- međunarodnih sporazuma i programa iz oblasti životne sredine;
- saradnja s međunarodnim organizacijama i drugim zemljama;
- koordinaciju implementacije i donošenje zakona i drugih propisa;

- koordinaciju monitoringa sprovođenja standarda i procedura za životnu sredinu;
- davanje preporuka za uspostavljanje usaglašenih standarda kvaliteta životne sredine na nivou Brčko distrikta BiH i entiteta;
- koordinaciju Brčko distrikta BiH, entitetskih akcionih planova i drugih programa i planova iz oblasti životne sredine;
- koordinaciju monitoringa i sistema za informisanje i
- prikupljanje i razmjenu informacija.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine pruža stručnu pomoć nadležnom odjeljenju Brčko distrikta i nadležnim entitetskim ministarstvima.

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine je dužno osigurati da su interesi Brčko distrikta BiH i oba entiteta uzeti u obzir pri planiranju projekata, naročito kada su u pitanju različite vrste korišćenja životne sredine koje su u koliziji u područjima koja presijecaju međuentitetske linije razgraničenja.

Međuentitetski program zaštite životne sredine

Član 110

Međuentitetsko tijelo za zaštitu životne sredine donosi međuentitetski program zaštite životne sredine.

Međuentitetski program zaštite životne sredine obuhvata pitanja koja zahtijevaju usaglašen pristup Brčko distrikta BiH i entiteta, posvećujući posebnu pažnju saradnji na međunarodnom nivou i međunarodnim obavezama.

Zajednička radna grupa formira se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Radna grupa je dužna pripremiti nacrt međuentitetskog programa zaštite životne sredine u roku od šest mjeseci od dana formiranja.

Nacrt međuentitetskog programa zaštite životne sredine dostavlja se Savjetodavnom vijeću i vladama Brčko distrikta i entiteta radi davanja mišljenja u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Nakon obavljenih konsultacija, zajednička grupa izrađuje konačan nacrt međuentitetskog programa i dostavlja ga Međuentitetskom tijelu za životnu sredinu.

Međuentitetski program zaštite životne sredine objavljuje se u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Međunarodna saradnja

Član 111

Brčko distrikt i entiteti, uz posredovanje Međuentitetskog tijela za životnu sredinu, učestvuju u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite životne sredine.

XVII. KAZNE NE ODREDBE

Član 112

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj svako pravno lice koje:

- prekrši uslove iz člana 64 stav 1;
- izvodi ili rukovodi radom postrojenja ili obnove djelatnosti bez ekološke dozvole ili suprotno ekološkoj dozvoli;
- ne ispunjava uslove utvrđene ekološkom dozvolom, odnosno uslove propisane važećim propisima iz oblasti ekologije;
- ne podnosi nadležnom odjeljenju informacije i podatke propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega;
- ne izradi plan preventivnih mjera za sprečavanje nesreća većih razmjera i ne preduzme preventivne mjere;
- ne izradi unutrašnji plan intervencije i ne dostavi ga organu iz člana 79 stav 1.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 113

Obavezuju se šef odjeljenja nadležnog za zaštitu životne sredine i Vlada da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona donese podzakonske akte navedene u ovom zakonu.

Član 114

Zakon o zaštiti životne sredine stupio je na snagu 29. jula 2004. godine, a njegove izmjene i dopune 30. decembra 2004. godine, 17. jula 2007. godine i 4. aprila 2009. godine.